

PURA Workshop 18.11.2024:

Gruppearbeid med oppgaven "Hvilke tiltak i Årungenvassdraget vil kunne gi god effekt på tilstanden i Oslofjorden?"

Innspill fra gruppene med diskusjoner:

Gruppe 1:

Redusert høstpløying

Kantsoner/skog langs vassdrag

Fangdammer (husk tømning)

Bekkeåpninger

Gi bekken mer bredde, gi rom til de naturlige prosesser i bekkene.

Virkemiddel: Informasjon kan føre til handling, økonomiske virkemidler, pisk & gulrot (tilskudd til tiltak osv.), juridiske virkemidler.

Type kantvegetasjon langs bekk - diskusjon:

Ingen er interessert i for høye trær. På en annen side er det interessant å lage skygge for fisken og for å fortrenge uønskede arter.

Skygge er viktig for vannmiljøet i elva – hindrer stor temperaturøkning av vann.

Også gunstig å plante inn lav vegetasjon: Busker.

Vannområde Glomma Sør: God erfaring med svartor, mange gode egenskaper som gjør den godt egnet i kantsone. Også rogn og selje kan benyttes. Viktig å vite at det er rom for å skjytte en kantsone. Det kommer en veiledning fra NVE nå om kort tid– skjøtsel av kantsoner.

Gruppe 2

Kantsoner – det bør stilles krav til bredde og høyde på kantsoner

Fangdammer

Gjødselbruk

Oppfølging av spredt avløp

Oppfølging av lekkasje fra ledningsnett, utskifting av betong som vi vet lekker.

Kapasitet på renseanlegg, overløp fra renseanlegget

Krav til overvannshåndtering i anleggsperioden

Gruppe 3

Avrenning, avrenning, avrenning!

Partikler, nedbørsfelt

Graving

Våte vintere krever spesielle tiltak

Vi er under marin grense, ved graving kan vi få tilførsel av partikler som ikke nødvendigvis er næringsalter – mye partikler

Diskusjon, anleggsområder:

Opplæring av hele «næringskjeden» fra utførende til beslutningstakere

Anleggsprosjekter, byggeprosjekter m.m.: Rådgivere må være gode nok, forvaltningen må stille de rette kravene.

«Vi fant en kum» er en utfordring.

Gruppe 4

Fangvekster som holder tilbake partikler og dermed også fosfor

Gjødsling – presisjonsjødsel. Noen gjør det, andre ikke. Vi har en lang vei å gå.

Avløp – mye pålegg på spredt avløp med krav til fosforrensing. Men hva med nitrogen?

Separere svartvann fra gråvann – mulig det ligger gode løsninger ved å tenke helt motsatt av hva vi gjør i dag.

Øvrige innspill:

- pløyefritt jordbruk
- "danske fangdammer"
- overvannshåndtering viktig!
- redusere kravet til protein-innhold (og dermed N-innhold) i korn: Innføre "Oslofjordbrødet" bakt på korn med lavere protein-innhold?
- kildesporing for N-rensing av avløp i spredt bebyggelse
- oppgradere kommunalt ledningsnett
- redusere lekkasjer og overløp
- biologiske rensedammer: Muslinger
- høsting av takrør/siv

- virkemidler: Informasjon, økonomiske, juridiske – gulerot/pisk
- større fangdammer
- stoppe ny E18 og ny avgreining Østre linje!
- rotsoner/våtmarker
- fiskeforbud på flere språk i Østensjøvann!
- fokus på arealbruk og arealavrenning: Avdempe nedbørstopper, hindre graving,
- benytte innsjøene som fangdammer, minimere videretransport
- klassifisere tiltakene etter kost/nytte
- kantvegetasjon i strandsonen